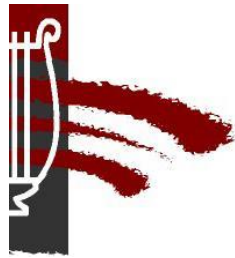

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA CURS 2025-26

**CENTRE D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS DE
MÚSICA DE LA SOCIETAT MUSICAL D'ALZIRA**

VIOLA
DEPARTAMENT CORDA

Professora
Pilar Enguix Pelufo

1. NORMATIVA VIGENT
2. JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA
3. PRINCIPIS PSICOPEDAGÒGICS I DIDÀCTICS DELS
ENSENYAMENTS PROFESSIONALS DE MÚSICA.
4. COMPETÈNCIES
5. OBJECTIUS GENERALS DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS
6. OBJECTIUS ESPECÍFICS DE LES DIFERENTS ESPECIALITATS
7. SEQÜENCIACIÓ DELS OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS
D'AVALUACIÓ.
8. MATERIALS I RECURSOS DIDÀCTICS
9. L'AVALUACIÓ
10. CRITERIS D'AVALUACIÓ, PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ I
CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.
11. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ
12. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT
13. ÚS DE LES TIC A L'AULA
14. CONVIVÈNCIA ESCOLAR

1. NORMATIVA VIGENT

La present programació està articulada al voltant dels criteris preceptius expressats en la següent normativa vigent:

- **Llei Orgànica 2/2006**, del 3 de maig, d'Educació, per la qual s'estableix el currículum dels Ensenyaments Elementals i Professionals de Música i es regula l'accés i les titulacions.
- **Llei Orgànica 8/2013**, del 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE).
- **Reial Decret 1577/2006**, del 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels Ensenyaments Professionals de música regulats per la Llei Orgànica 2/2006, del 3 de maig, d'Educació.
- **Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (art, 53.1)**, on es disposa que és competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.
- **Decret 158/2007** del 21 de setembre del Consell pel qual s'estableix el currículum dels Ensenyaments Professionals de música i es regula l'accés a aquests ensenyaments.
- **Resolució del 29 de juliol de 2025**, del secretari autonòmic d'Educació, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels conservatoris i centres autoritzats d'ensenyaments artístics elementals i professionals de Música i Dansa de la Comunitat Valenciana per al curs 2025-26.

- **Llei Orgànica 3/2018**, del 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals.
- **LOMLOE 3/2020**, del 29 de desembre per la qual es modifica la llei orgànica 2/2006 del 3 de maig d'Educació.

2. JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

Programar és planificar i organitzar l'acció educativa en un període de temps determinat. En educació, suposa pensar, planificar, seqüenciar, reflexionar, investigar, etc. al voltant de tots els aspectes que contribueixen a la pràctica pedagògica.

La Programació Didàctica (PD) és una ferramenta didàctica en forma de document escrit en el qual queden reflectides totes les decisions metodològiques, didàctiques i organitzatives que tenen a veure amb el procés d'ensenyament-aprenentatge durant un curs acadèmic.

Per tant, permet al docent organitzar i planificar la seua tasca en l'aula, i és on queden reflectides les idees, experiències i criteris que justifiquen la coherència i adequació de la seua pràctica docent, al temps que permet integrar i implicar a l'alumne en el seu propi procés d'ensenyament-aprenentatge ajudant-li a saber en quin punt del procés d'aprenentatge es troba, i garantint-li un avanç i una direcció ferma i clara.

L'elaboració d'aquest document suposa el tercer nivell de concreció curricular (el més pròxim a la realitat de l'aula). Estan elaborades pel professor o grup de professors que imparteixen cada assignatura, exigeix un treball de grup en les tasques de configuració, i en elles es defineixen i concreten els aspectes i elements curriculars de cada assignatura per al curs escolar com a garantia de la coherència curricular.

La present programació ha sigut confeccionada en base a les respostes de les qüestions bàsiques del currículum, que són:

Què ensenyar? En aquest sentit, les competències bàsiques, els objectius que pretenem aconseguir i els continguts sobre els que fonamentarem el procés d'ensenyament-aprenentatge són la resposta a aquesta pregunta.

Com ensenyar? En la contestació a aquesta pregunta fem menció a les estratègies metodològiques sobre les que anem a fonamentar la nostra pràctica educativa, els recursos metodològics, les activitats programades, així com els instruments i mitjans que ens ajudaran a aconseguir-ho: metodologia.

Com avaluar? L'avaluació, és un altre element de la PD i per mitjà de l'anàlisi del grau de consecució dels objectius proposats, avaluarem no sols a l'alumne, sinó també la pràctica docent, la pròpia programació didàctica i el grau de planificació, inclús el funcionament del Centre.

Quan avaluar? abans, durant i després donant lloc a l'avaluació inicial, formativa i final.

En realitat, la planificació de la programació implica a tot el sistema educatiu, incloses les famílies per a una mateixa finalitat: *una educació integral de l'alumne*. És un element flexible que ha d'estar en constant revisió per a adaptar els elements curriculars a les necessitats educatives dels alumnes i aconseguir un caràcter interdisciplinari i transversal a la resta d'assignatures del currículum.

La programació en els Ensenyaments Professionals valorarà el progrés de l'alumnat respectant la velocitat d'aprenentatge de cada cas en particular. Esdevindrà un element essencial capaç de garantir el treball interdisciplinari, i un far que ajude a guiar a l'alumne dins del seu procés d'aprenentatge, amb les inquietuds i els problemes que pugui manifestar.

Al capdavant d'aquest procés estarà el tutor o tutora, qui exercirà el paper de guia, orientació i assessorament de l'alumne i garantirà la participació i

equilibri dels quatre pilars que formen el sistema educatiu (alumnat, docents, pares/mares i la administració).

La PD ha de convertir-se en un *far-guia* per a l'alumne i, per tant, plantejar-se des d'un punt de vista que afavorisca sempre a l'alumne, incloent estratègies dinàmiques i motivadores amb l'objectiu de despertar passions i desenvolupar competències a llarg termini per a què el dia de demà, l'alumne sàpiga desenvolupar-se amb garanties en el món professional que haja triat.

3. PRINCIPIS PSICOPEDAGÒGICS I DIDÀCTICS DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS DE MÚSICA.

Podem destacar amb caràcter general els següents:

✓ ***L'atenció a la diversitat:*** ha d'estar incorporada a la planificació docent, per a donar respostes a les distintes necessitats de l'alumnat. Precisa, per tant, d'una avaluació individualitzada de la situació de partida de cada alumne, d'on pot desprendre's la necessitat plantejar distintes intencions i estratègies adaptades als diferents ritmes i nivells d'execució.

✓ ***El professorat és un mediador-dinamitzador*** i un organitzador del procés d'ensenyança aprenentatge dels seus alumnes, d'acord amb la progressió de cada un d'ells i fonamentalment amb la col·laboració i coordinació de la resta de professors de l'equip per a assegurar el progrés de tots els seus alumnes cap a la meta marcada.

✓ ***Metodologies diverses:*** El millor mètode d'ensenyança per als alumnes d'unes característiques determinades pot no ser-ho per a d'altres. En aquest sentit, qualsevol mètode d'ensenyança, en termes absoluts, no és ni millor ni pitjor.

La vàlua dels diferents mètodes depèn del tipus d'ajuda que ofereixen i si estos són adequats a les necessitats de l'alumne o alumnes en aquest moment. Adaptacions a la metodologia didàctica són el recurs més eficaç a l'hora d'enfocar determinats continguts i davant de l'existència de diferents graus d'autonomia i responsabilitat entre els alumnes. Estes modificacions metodològiques no han de produir-se només perquè observem dificultats, sinó com a prevenció de les mateixes.

✓ **Propostes d'activitats diferenciades:** Adaptar les activitats als interessos i motivacions dels alumnes constitueix un recurs important. Les activitats educatives han de plantejar-se entre el que ja saben els alumnes automàticament i el que són capaços de fer amb l'ajuda del professor o dels seus companys, de tal forma que no siguin massa fàcils i per consegüent poc motivadores, ni massa difícils, i resulten per això igual de desmotivadores, a més que serveixen per a crear en ells una sensació de frustració res favorables per a l'aprenentatge. És recomanable comptar amb un "*banc d'activitats graduades*" que oferisquen tots els passos del procés o de la pràctica que se'ls proposa.

✓ **Afavorir la interdisciplinarietat i aprenentatge funcional:** El principi de la globalització ha d'entendre's com la forma d'abordar nous coneixements, relacionant-los amb altres àmbits o matèries. La funcionalitat consisteix en la major connexió entre els aprenentatges i la realitat.

✓ **Pràctica instrumental:** El xiquet ha d'aprendre a valorar la importància que la memòria té en la seua formació com a simple executant i més encara com a intèrpret. Convé fer insistència en què, a més d'eixa memòria, d'accions reflexes i automatismes sense els quals l'execució instrumental és impossible, la memorització és un excel·lent auxiliar en l'estudi i per tant, comporta un estalvi de temps que permet desentendre's en cert moment de la partitures per a centrar l'atenció en la solució de

problemes tècnics; i finalment, la memòria juga un paper primordial per a la comprensió global i unitària d'una obra, ja que al desenvolupar-se esta en el temps, només la memòria permet reconstruir la seua unitat i coherència.

✓ **Realització d'audicions i concerts:** Suposen el desenvolupament de la capacitat d'expressió en altres contextos, donant a la música la capacitat de ser apreciada pels altres i a qui la interpreta, el plaer de delectar amb la seua execució.

✓ **Orientació educativa i professional de l'alumnat:** Altre dels principis que descriu la llei és el que el professor oriente als seus alumnes i els prepare per al món professional.

Els ensenyaments professionals tenen com a finalitat preparar l'alumnat per a la seua activitat en un camp professional i facilitar la seua adaptació al món laboral, així com contribuir al seu desenvolupament personal i permetre la seua progressió en el sistema educatiu i en l'aprenentatge al llarg de tota la vida.

✓ **Orientació educativa i acadèmica en l'àmbit del Centre Professional d'Estudis Musicals i Escola d'Educands de la Societat Musical d'Alzira :** D'acord amb la Resolució de 29 de juliol de 2025, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres autoritzats d'ensenyaments artístics elementals i professionals de música i dansa per al curs 2025-2026, i d'acord també amb el Pla d'Orientació i Acció Tutorial aprovat pel Centre Professional d'Estudis Musicals de la Societat Musical d'Alzira, la orientació educativa i acadèmica en les ensenyances professionals de música s'entén com una acció continuada i integrada en el treball tutorial.

La finalitat és acompanyar l'alumnat en el seu itinerari formatiu i professional, atenent les seues necessitats personals i acadèmiques i oferint eines per a la presa de decisions sobre el seu futur en el camp de la música. En aquest marc, l'atenció a la orientació inclou especialment:

- a) **En relació amb l'autonomia i l'autogestió**, fomentar la capacitat de l'estudiant per a planificar el seu estudi, gestionar el seu temps i desenrotllar hàbits de treball independents en la seua formació musical.
- b) **En relació amb el suport social i personal**, proporcionar un espai de suport i acompanyament per a l'estudiant en el seu procés de creixement personal i afrontar els desafiaments inherents en els estudis musicals.
- c) **En relació amb la metodologia de l'aprenentatge musical**, informar sobre diferents ferramentes i metodologies d'aprenentatge musical per a optimitzar el procés d'estudi.
- d) **En relació amb la vocació i projecte personal**, ajudar l'alumne a esclarir els seus interessos i talents musicals, i a definir un projecte de vida personal i professional en l'àmbit de la música.
- e) **En relació amb coneixement de l'entorn professional**, informar sobre les diferents opcions professionals per a músics (intèrpret, pedagog, compositor, etc.), els estudis de grau superior i el mercat laboral.
- f) **En relació amb l'expressió artística**, desenvolupar la capacitat d'expressar idees, emocions i inquietuds de manera personal i artística a través de la música.
- g) **En relació amb les habilitats de comunicació**, enfortir les competències comunicatives necessàries per a interactuar en l'àmbit musical, ja siga en grup o en solitari.
- h) **En relació amb la prevenció de dificultats**, anticipar i previndre problemes que puguen afectar el rendiment acadèmic i el benestar personal, oferint estratègies per a afrontar-los.

i) **En relació amb l'ús de recursos**, guiar a l'estudiant en l'ús de recursos disponibles (biblioteques, tecnologia musical, etc.) per a complementar la seua formació.

Concreció del Pla d'orientació i Acció Tutorial

Estes directrius es concreten en el nostre centre a través de les accions generals establides en el Pla d'Orientació i Acció Tutorial inclòs en el PEC de la Societat Musical d'Alzira i aprovat pel Consell Escolar i la Junta Directiva el curs 24/25.

Es planifiquen en el marc de les activitats complementàries i extraescolars que es proposen per a la seua inclusió en la PGA del present curs, activitats especialment dirigides a les ensenyances professionals com ara:

- 1)** Elaboració d'un dossier per a l'alumnat de 4t d'ensenyances professionals, al voltant de les assignatures optatives oferides pel centre i descriure amb exemples i mostres en què consisteixen.
- 2)** Organització d'una xarrada amb participació de professors convidats de l'àmbit de la gestió de les ensenyances superiors de música i alumnes egressats que cursen els seus estudis superiors, per a informar l'alumnat de 5é i 6é d'ensenyances professionals sobre les possibilitats que oferixen estos estudis i les característiques de les seues proves d'accés.
- 3)** Organització d'una taula redona amb la participació de professionals dels diferents camps laborals que oferixen els estudis musicals.
- 4)** Organització d'una excursió per a visitar les instal·lacions d'un conservatori superior de música de referència.
- 5)** Organització de tallers per a l'alumnat, preferentment impartits per experts, centrats en millorar i rendibilitzar el seu estudi musical.

4. COMPETÈNCIES

Un dels elements del currículum que anem a tractar a les nostres classes, i que estan arreplegats en la nostra programació són **les competències**.

La Llei orgànica d'Educació (LOE), de 3 de maig de 2006, en l'article 6 inclou el terme competències bàsiques i les defineix com:

Les capacitats per a aplicar de forma integrada els continguts propis de cada ensenyament i etapa educativa, amb la finalitat d'aconseguir la realització adequada d'activitats i la resolució eficaç de problemes complexos.

La Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de Qualitat Educativa (LOMCE), va més enllà en posar el punt de mira en un model de currículum basat en competències: introdueix un nou article 6 bis en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, que en el seu apartat 1.e) estableix que correspon al Govern «el disseny del currículum bàsic, en relació amb els objectius, competències, continguts, criteris d'avaluació, estàndards i resultats d'aprenentatge avaluable, amb la finalitat d'assegurar una formació comuna i el caràcter oficial i la validesa en tot el territori nacional de les titulacions a què es refereix aquesta Llei orgànica».

A dia de hui, aquestes competències no estan definides amb caràcter específic per als nostres ensenyaments musicals en cap document oficial de la normativa estatal o autonòmica, però estan arreplegades a la Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el batxillerat.

L'última modificació de la LOMLOE 3/2020 estableix que les **competències clau** són:

- 1) Competència en comunicació lingüística**
- 2) Competència Plurilingüe**

- 3) Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia**
- 4) Competència digital**
- 5) Competència personal, social i d'aprendre a aprendre**
- 6) Competència ciutadana**
- 7) Competència emprenedora**
- 8) Competència en consciència i expressions culturals**

La present programació pertanyent al Centre Professional reconegut de la Societat Musical d'Alzira, està dissenyada en base a un enfocament metodològic competencial basat en les competències clau i en els resultats d'aprenentatge. Açò comporta importants canvis en la concepció del procés d'ensenyament-aprenentatge, modificacions en l'organització i en la cultura escolar; requereix l'estreta col·laboració entre els docents en el desenvolupament curricular i en la transmissió d'informació sobre l'aprenentatge dels alumnes, així com innovacions en les pràctiques de treball i en els mètodes d'ensenyament.

Desenvolupament de les competències clau en les nostres classes

- 1) Competència en comunicació lingüística**
- 2) Competència Plurilingüe.**

En les nostres classes de música es garanteix l'assoliment d'aquesta competència a través de la lectura, la interpretació i la comprensió del llenguatge musical. El desenvolupament de la competència lingüística contribueix a enriquir un vocabulari musical on els signes ens ajuden a comunicar-nos i expressar-nos, així com analitzar les fonts d'informació que consoliden l'ús adequat d'aquest vocabulari musical.

3) Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

Té a veure termes i conceptes matemàtics (números, mesures, quantitat, etc.) amb proporcions, raons i seqüències, i tot això constitueix una de les bases del raonament matemàtic. Els principis bàsics del llenguatge musical relacionats amb les figures, compassos, els intervals i tipus d'escala, la diferenciació entre els conceptes de so analògic i digital o la comprensió de bona part dels corrents de la música contemporània, es fonamenten en principis matemàtics. Un altre dels aspectes que podem abordar es la organologia, àmbit del coneixement musical que s'ocupa de l'estudi dels instruments musicals en el seu context interpretatiu, acústic i sociològic.

4) Competència digital (CD).

L'ús dels recursos tecnològics consisteix en disposar d'habilitats per a buscar, obtenir, processar i comunicar informació, i per a transformar-la en coneixement. Des de la vessant musical, aquest coneixement possibilita el domini bàsic del "*maquinari*" i el "*programari*" musical, els diferents formats de so i d'àudio digital o les tècniques de tractament i enregistrament del so relacionats, entre altres, amb la producció de missatges musicals, audiovisuals i multimèdia, per resoldre problemes o situacions reals de manera eficaç.

La competència digital implica l'ús creatiu, crític i segur de les tecnologies de la informació i comunicació TIC en l'àmbit del treball, l'ocupabilitat, l'aprenentatge i els diferents estaments de participació social.

5) Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.

Pel que respecta al **plànol musical**, l'atenció, la concentració, la memòria, la confiança en sí mateix són eines fonamentals en l'assoliment d'aquesta competència.

Tenir un bons hàbits d'estudi és important, ja que aporta autonomia, adquisició de coneixements, independència, seguretat i confiança a nivell personal, i això els capacita a l'hora de resoldre problemes.

Els alumnes poden gestionar els seus processos d'aprenentatge i determinar quins objectius són més assequibles per ells, planificar i dur a terme les tasques amb les que aprenen, i buscar les ferramentes i els recursos més aconsellables per enfocar correctament l'aprenentatge per satisfer objectius personals.

De vegades, l'aprenentatge requereix un esforç que els alumnes han d'entendre com a mitjà necessari per a superar obstacles i com a motivació per a la continuïtat de seguir aprenent.

6) Competència ciutadana.

Aquesta competència fa possible comprendre la realitat social en què es viu, cooperar, convida i exercir la ciutadania democràtica en una societat plural, així com comprometre's a contribuir a la seua millora. Tracta de desenvolupar la capacitat d'elaborar respostes, prendre decisions, resoldre conflictes i interactuar amb individus i/o grups des del respecte i de manera democràtica. Per a això utilitza coneixements i actituds de la societat en la seua concepció dinàmica, canviant i complexa. La participació en **activitats musicals** de diferent índole, especialment les relacionades amb la interpretació i creació col·lectiva que requereixen d'un treball cooperatiu, com a concerts de solista o audicions amb companys, per a relacionar-se amb els altres contribueix al desenvolupament de les habilitats socials d'interacció i els valors de respecte, cooperació, tolerància i treball en equip per tant, a millorar la convivència.

7) Competència emprenedora.

L'adquisició d'aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes.

En la música afavoreix a la presa de decisions, la planificació per etapes, l'avaluació i l'autoavaluació. Es potencia la responsabilitat, perseverança, autoconeixement, autoestima, creativitat, autocrítica, superació, etc.

8) Competència en consciència i expressions culturals.

Aquesta competència persegueix, d'una banda, desenvolupar un esperit crític i una actitud oberta i respectuosa enfront de les diferents manifestacions culturals i artístiques. D'altra banda, la utilització dels diferents codis artístics i culturals com a mitjà de comunicació i expressió personal

En aquesta competència destaca el coneixement del llenguatge musical i l'ús dels mitjans d'expressió musical per a interpretar i crear obres musicals. Tot això a través de l'audició activa, l'anàlisi, la interpretació i la creació.

5. OBJECTIUS GENERALS DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Els objectius generals dels Ensenyaments Professionals venen recollits a l'article 4 del **Decret 158/2007**, de 21 de setembre, del Consell. Segons aquest article, els ensenyaments professionals de música tindran com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats generals i els valors cívics propis del sistema educatiu i, a més, les capacitats següents:

- a)** Fomentar l'audició musical i establir conceptes estètics propis que permeten fonamentar i desenvolupar criteris interpretatius individuals
- b)** Desenvolupar la sensibilitat artística i el criteri estètic com a font de formació i enriquiment personal.
- c)** Analitzar i valorar críticament les diferents manifestacions i estils musicals.
- d)** Conèixer les aportacions de la música al desenvolupament personal de l'individu i al desenvolupament col·lectiu de les societats.
- e)** Participar en activitats de difusió cultural musical que permeten experimentar amb la música i gaudir d'ella.

- f)** Conèixer i emprar amb precisió el vocabulari específic relatiu als conceptes científics i artístics de la música.
- g)** Conèixer i valorar el patrimoni musical com a part integrant del patrimoni històric i cultural.
- h)** Conèixer i valorar la importància de la música pròpia de la Comunitat Valenciana, així com les seves característiques i manifestacions més importants.

A més, de forma més específica, els ensenyaments professionals de música hauran de contribuir a que els alumnes i les alumnes adquireixin les capacitats següents:

- a)** Superar amb domini i capacitat crítica els continguts i objectius plantejats.
- b)** Conèixer els elements bàsics dels llenguatges musicals, les seues característiques, funcions i transformacions en els distints contextos històrics.
- c)** Utilitzar l'oïda interna com a base de l'afinació, de l'audició harmònica i de la interpretació musical.
- d)** Formar una imatge ajustada de les possibilitats i característiques musicals, tant a nivell individual com en relació amb el grup, amb la disposició necessària per saber integrar-se com un membre més del mateix o per actuar com a responsable del conjunt.
- e)** Compartir vivències musicals de grup a l'aula i fora que permetin enriquir la relació afectiva amb la música a través del cant i de participació instrumental en grup.
- f)** Utilitzar el cos i la ment per a adquirir la tècnica necessària i així, poder concentrar-se en l'audició i la interpretació.
- g)** Interrelacionar i aplicar els coneixements adquirits a totes les assignatures que componen el currículum, junt a les vivències i experiències pròpies per aconseguir una interpretació artística de qualitat.
- h)** Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument o de la veu d'acord amb les exigències de les obres.

- i) Adquirir i aplicar les destreses necessàries per resoldre les dificultats que sorgeixen en la interpretació.
- j) Practicar la improvisació i la transposició com a elements inherents a la creativitat musical.
- k) Interpretar, individualment o dins de l'agrupació corresponent, obres escrites en tots els llenguatges musicals aprofundint en el coneixement dels diferents estils i èpoques, així com en els recursos interpretatius de cadascun.
- l) Actuar en públic amb autocontrol, domini de la memòria i capacitat comunicativa.
- m) Adquirir autonomia personal en la interpretació musical.
- n) Consolidar hàbits d'estudi adequats i continuats en funció de la dificultat dels continguts de les assignatures dels diferents curs i nivells.
- o) Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument o de la veu d'acord amb les exigències de les obres.

6. OBJECTIUS ESPECÍFICS DELS INSTRUMENTS DE CORDA FREGADA PER ALS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Segons *l'annex I* del **Decret 158/2007**, de 21 de setembre, del Consell, els ensenyaments professionals dels instruments de corda tindran com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, etc.
- b) Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en distints períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
- c) Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.

- d)** Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- e)** Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenvolupant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.
- f)** Interpretar un repertori que incloga obres representatives de les diverses èpoques i estils d'una dificultat d'acord amb este nivell.

7. SEQÜENCIACIÓ DELS OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ DE L'ESPECIALITAT DE VIOLA EN ELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

PRIMER CURS DE VIOLA

- **Objectius**
 - Mantenir una posició corporal flexible i equilibrada que afavorisca el desenvolupament d'una òptima tècnica instrumental.
 - Desenvolupar el sentit d'auto observació per ser capaç de localitzar per sí mateix qualsevol tensió i crispació muscular.
 - Mostrar flexibilitat en els dits i articulacions de la mà esquerra i dreta.
 - Controlar el pes del braç dret per a produir un so de qualitat.
 - Mantenir un pols estable en la interpretació.
 - Demostrar una consciència clara de la distribució de l'arc i de la utilització de les diferents parts del mateix.
 - Coordinar l'arc amb la mà esquerra.

- Dominar el canvi de sentit de l'arc, així com els canvis de corda, tant en notes lligades com soltes.
- Controlar els següents colps d'arc a la corda: *detachè, martelè, legato, staccato*.
- Iniciar-se en els colps fora de la corda: *spiccato*.
- Mantenir una afinació correcta en la interpretació del repertori.
- Construir una estructura de la mà esquerra que afavorisca l'agilitat i l'articulació dels dits.
- Iniciar-se en el *vibrato*.
- Perfeccionar la tècnica del canvi de posició fins a la 3ª posició i les possibles combinacions entre elles incloent la mitja posició.
- Treballar la 4ª posició.
- Mantenir un so estable i correcta afinació en els acords i dobles cordes.
- Interpretar en públic el repertori treballat.
- Interpretar en classe part del repertori treballat al llarg del curs de memòria.
- Executar a 1ª vista fragments d'un grau de dificultat adequat per al nivell del curs.
- Utilitzar uns bons hàbits d'estudi.

- **Continguts**

- Posició corporal: Relació cós-instrument**

- Correcta posició corporal, com a base d'una bona sujecció de l'instrument.
 - Adaptació als possibles canvis d'instrument, amb l'increment de pes i tamany de la viola.
 - Equilibri i flexibilitat del cos tan en posició de peu com assegut.
 - Principi d'auto observació per a la localització dels punts de tensió que afecten al desenvolupament de la tècnica.
 - Control de la respiració.
 - Manteniment d'un pols estable i constant.

Tècnica de l'arc: Relació amb la qualitat sonora

- Flexibilitat dels dits i articulacions de la mà dreta.
- Coneixement dels paràmetres que intervenen en la producció del so: pes, punt de contacte i velocitat.
- Control del pes del braç dret com a principi de l'emissió del so.
- Recerca del punt de contacte òptim de l'arc sobre la corda.
- Control de la velocitat de l'arc com a principi que intervé en l'emissió d'un so de qualitat.
- Obtenció d'un so flexible, net i amb projecció.
- Conciència clara d'una correcta i adequada distribució de l'arc.
- Pràctica de combinacions d'arcades variades, amb canvis de velocitat i en diferents parts de l'arc.
- Coordinació del moviment de l'arc amb l'articulació de la mà esquerra.
- Domini del canvi de sentit de l'arc en qualsevol part de l'arc i en totes les cordes.
- Perfeccionament del *detachè*, *legato* i *martelè*.
- Realització del staccato en qualsevol part de l'arc.
- Treball del *portato* en diferents part de l'arc.
- Pràctica del *spiccato* en el punt d'equilibri de l'arc.
- Combinació de canvis de corda lligats i solts.
- Control de l'altura del colze i la utilització del canell en els canvis de corda (*legato*): iniciació al concepte de bariolage.
- Equilibri i uniformitat de l'arc en les dobles cordes i acords.

Tècnica de la mà esquerra: Sensibilitat auditiva

- Flexibilitat i equilibri dels dits i articulacions de la mà esquerra.
- Pressió adequada dels dits com a base d'una bona articulació dels mateixos sobre la corda.
- Perfeccionament constant de l'afinació.
- Fiançament de la tècnica del canvi de posició, elevat la pressió del dit i aplicant les notes de pas.
- Canvis de posició amb i sense glissando, ascendents i descendents.

- Canvis de posició des de corda a l'aire i des de qualsevol dit a qualsevol dit.
- Canvis de posició en una mateixa corda.
- Introducció als canvis de posició amb canvis de corda.
- Fiançament dels canvis entre les tres primeres posicions.
- Estudi de la digitació de la 2^a i 3^a en posició fixa.
- Iniciació a la 4ª posició.
- Escales, arpegis i tercers de dues octaves en posició fixa.
- Harmònics naturals.
- Introducció a la tècnica del *vibrato*.
- Exercicis de mecanisme: treball de la velocitat i agilitat dels dits en 1ª posició sobre una corda.
- Pràctica d'extensions amb diferents digitacions.
- Inici del treball per aconseguir regularitat i precisió en el trino.
- Dobles cordes en 1ª posició.

Interpretació

- Interpretació d'obres del repertori representatiu de la viola a classe i en públic d'un nivell adequat per al curs.
- Interpretació de part del repertori treballat en classe de memòria.
- Pràctica de lectura a 1ª vista amb fragments d'un nivell similar al dels continguts del curs.

❖ Criteris d'avaluació

- ◆ Ser capaç d'utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació de forma que aquestes s'adaptin a les exigències de l'execució instrumental.
- ◆ Demostrar un domini adequat dels continguts del curs que apareguen en els diferents exercicis, estudis i obres a interpretar.
- ◆ Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.

- ◆ Demostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.
- ◆ Demostrar capacitat per abordar amb una autonomia suficient adaptada al nivell del repertori del curs.
- ◆ Demostrar que és capaç d'aplicar les indicacions i correccions del professor o la professora en el treball de la tècnica i del repertori.
- ◆ Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
- ◆ Ser capaç d'interpretar obres de distintes èpoques i estils segons el nivell del curs.
- ◆ Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
- ◆ Ser capaç d'interpretar en públic un programa adequat al seu nivell i al curs demostrant capacitat comunicativa i capacitat artística.

SEGON CURS DE VIOLA

▪ **Objectius**

- Establir una relació correcta entre el còs i instrument corporal flexible que afavorisca el desenvolupament d'una òptima tècnica instrumental.
- Desenvolupar el sentit d'auto observació per a localitzar tensions o crispacions i iniciar-se en la recerca de possibles solucions.
- Mostrar una major flexibilitat en els dits i articulacions de la mà esquerra i dreta.
- Desenvolupar un so de qualitat, amb projecció i de fàcil emissió en els registres de la viola treballats.
- Mantenir un pols i ritme estable en la interpretació.
- Aprofundir en el control de la pressió, velocitat i punt de contacte de l'arc per aconseguir un so de qualitat.
- Demostrar un criteri propi per a la distribució de l'arc i començar a determinar quina és la millor part per a cada interpretació musical.

- Coordinar l'arc amb la mà esquerra atenent a conceptes com la relació entre la velocitat dels dits i el repartiment de l'arc.
- Avançar en el treball dels colps d'arc a la corda i desenvolupar el *spiccato*.
- Mantenir una afinació correcta en la interpretació del repertori.
- Desenvolupar una major agilitat i velocitat en els dits de la mà esquerra.
- Executar escales de tres octaves, així com els seus arpegis i terceres.
- Ampliar el registre de l'instrument amb canvis fins 5ª posició i iniciar l'estudi de posicions agudes.
- Establir un vibrato regular i controlat.
- Executar exercicis d'acords de tres i quatre notes.
- Executar exercicis d'iniciació de les 3^{eres} i les 8^{es}.
- Mantenir un so estable i correcta afinació en dobles cordes i els acords treballats.
- Interpretar en públic el repertori estudiat durant el curs.
- Interpretar en classe part del repertori treballat al llarg del curs de memòria.
- Executar a 1ª vista fragments d'un grau de dificultat adequat per al nivell del curs.
- Utilitzar hàbits d'estudi eficaços i adequats al temps de treball necessari per assumir les dificultats pròpies del repertori del curs.

- **Continguts**

- Posició corporal: Relació cós-instrument**

- Correcta posició corporal, com a base d'una bona sujecció de l'instrument.
- Consciència del principi d'equilibri, control de moviments i tonicitat muscular.
- Adaptació als possibles canvis d'instrument, amb l'increment de pes i grandària.

- Control de la respiració com a element fonamental per a una bona relaxació corporal.

Tècnica de l'arc: perfeccionament de la qualitat sonora

- Flexibilitat i equilibri dels dits i articulacions de la mà dreta.
- Utilització correcta del pes natural del braç per aconseguir un so ple i lliure de crispacions.
- Recerca d'un so flexible, net i amb projecció.
- Control de la velocitat, pressió i punt de contacte de l'arc sobre cada corda.
- Criteri propi per utilitzar les diferents divisions de l'arc en qualsevol context musical.
- Pols constant en la interpretació.
- Utilització de diferents atacs d'arc, dinàmica i agògica.
- Pràctica de combinacions d'arcades variades, amb canvis de velocitat de l'arc, amb lligadures i colps d'arc diferents.
- Coordinació de l'arc amb la mà esquerra.
- Perfeccionament del *detachè*, *legato* i *martelè*, *staccato* i *portato*.
- Cops d'arc des de fora de la corda: desenvolupament del *spiccato* i iniciació al *saltillo*.
- Equilibri i uniformitat sonora de l'arc en les dobles cordes i els acords treballats.

Tècnica de la mà esquerra

- Flexibilitat i equilibri dels dits i articulacions de la mà esquerra.
- Construcció d'una estructura sòlida, tan en posicions baixes com agudes, mantenint un ordre adequat en la mà i dels dits.
- Perfeccionament constant de l'afinació.
- Adaptació de l'afinació individual a la d'altres instruments: treball amb el pianista acompanyant.
- Iniciació a la recerca de digitacions adequades al context.

- Desenvolupament dels canvis fins a la 4ª posició.
- Treball de la 5ª posició.
- Iniciació al treball de les posicions agudes.
- Pràctica de canvis de posició amb múltiples variants en la digitació.
- Treball de les escales, arpegis i terceres: sobre una corda, en dues cotaves en posició fixa i en tres octaves.
- Utilització correcta de les extensions en diferents digitacions i contextos musicals.
- Harmònics naturals.
- Control de l'amplitud i la regularitat en el vibrato.
- Pràctica de trinos, de mordents i ornaments.
- Preparació a l'estudi de 3^{eres} i 8es.
- Acords de tres i quatre notes en 1ª posició.
- Exercicis de velocitat en 1ª posició en una i dues cordes.

Interpretació

- Interpretació d'obres del repertori representatiu de la viola a classe i en públic d'un nivell adequat per al curs.
- Interpretació de part del repertori treballat en classe de memòria.
- Pràctica de lectura a 1ª vista amb fragments d'un nivell similar al dels continguts del curs.

❖ Criteris d'avaluació

- ◆ Ser capaç d'utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació de forma que aquestes s'adaptin a les exigències de l'execució instrumental.
- ◆ Demostrar un domini adequat dels continguts del curs que apareguen en els diferents exercicis, estudis i obres a interpretar.
- ◆ Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.

- ◆ Demostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.
- ◆ Demostrar capacitat per abordar amb una autonomia suficient adaptada al nivell del repertori del curs.
- ◆ Demostrar que és capaç d'aplicar les indicacions i correccions del professor o la professora en el treball de la tècnica i del repertori.
- ◆ Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
- ◆ Ser capaç d'interpretar obres de distintes èpoques i estils segons el nivell del curs.
- ◆ Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
- ◆ Ser capaç d'interpretar en públic un programa adequat al seu nivell i al curs demostrant capacitat comunicativa i capacitat artística.

TERCER CURS DE VIOLA

▪ **Objectius**

- Mantenir en la interpretació del repertori un equilibri corporal que afavorisca la flexibilitat dels moviments i el desenvolupament d'una òptima tècnica instrumental.
- Desenvolupar el sentit d'escolta interior per a localitzar per sí mateix qualsevol tensió i crispació muscular i saber aplicar solucions per a l'eliminació d'aquestes.
- Mostrar ordre, equilibri i flexibilitat en els dits i articulacions de la mà esquerra i dreta per aconseguir una bona interpretació.

- Progressar un la recerca d'un so de qualitat, net, amb una bona projecció i de fàcil emissió en el registre de l'instrument treballat aquest curs.
- Aprofundir en el tractament de l'arc i el so: aconseguir diferents volumns atenent a la dinàmica i fer diferents contrastos en el color del so.
- Desenvolupar el control dels paràmetres que intervenen en la producció del so: pressió, velocitat i punt de contacte de l'arc sobre la corda.
- Coordinar arc amb mà esquerra.
- Perfeccionar els cops d'arc següents: *detachè, martelè, legato, staccato, portato*.
- Fianzar i desenvolupar cops d'arc de fora de la corda: *spiccato i saltillo*
- Aplicar amb major autonomia els coneixements musicals per solucionar qüestions relacionades amb la digitació, articulació, frasseig.
- Progressar en la recerca d'una afinació cada vegada més perfecta, tenint cura especialment del registre agut.
- Desenvolupar la tècnica dels canvis de posició amb múltiples digitacions i abraçant fins la 6ª posició de l'instrument.
- Practicar escales amb totes les posicions fixes.
- Desenvolupar escales de tres octaves, així com els seus arpegis i terceres.
- Desenvolupar agilitat i velocitat en els dits de la mà esquerra.
- Conèixer, desenvolupar i aplicar els diferents tipus de vibrato.
- Executar exercicis per desenvolupar les 3^{eres}, 6es i 8es.
- Continuar amb l'estudi d'acords de tres i quatre notes.
- Mantenir un so estable i correcta afinació en els acords i dobles cordes.
- Interpretar en públic el repertori estudiat durant el curs.
- Interpretar en classe de memòria una peça o moviment del repertori treballat al llarg del curs.

- Executar a 1ª vista fragments d'un grau de dificultat adequat per al nivell del curs.
- Utilitzar hàbits d'estudi eficaços i adequats al temps de treball necessari per resoldre les dificultats pròpies del repertori del curs.

- **Continguts**

Posició corporal: Relació cós-instrument

- Correcta posició corporal flexible i equilibrada, com a base d'una bona tècnica instrumental.
- Consciència del principi d'equilibri, control de moviments i tonicitat muscular.
- Control de la respiració com a base de la relaxació corporal necessària per a la interpretació.

Tècnica de l'arc: Qualitat sonora

- Flexibilitat i equilibri dels dits i articulacions de la mà dreta.
- Control del pes natural del braç per la producció d'un so amb qualitat.
- Recerca constant d'un so flexible, net i amb projecció.
- Control de la velocitat, pressió i punt de contacte de l'arc sobre cada corda.
- Criteri propi per a la correcta elecció de la zona de l'arc per a la realització de les diferents articulacions i cops d'arc.
- Utilització de diferents atacs d'arc que afecten a la dinàmica i a l'agògica: *sforzando*, *fp*, *accelerando*, *ritardando*, etc.
- Recerca del color de so adequat a l'estil a interpretar.
- Pràctica de combinacions d'articulacions, amb canvis de velocitat de l'arc, amb lligadures i cops d'arcs diferents.
- Coordinació de l'arc amb la mà esquerra atenent a l'adequació necessària de la velocitat de l'arc i de la digitació.
- Perfeccionament de tots el cops d'arc treballats fins al moment: del *detachè*, *legato* i *martelè*, *staccato*, *portato*, *spiccato* i *saltillo*.

- Equilibri i uniformitat del so en qualsevol colp d'arc, en les dobles cordes i en els acords.
- Bariolages.
- Acords de tres i quatre notes.
- Acords amb so simultani i partit.
- Acords dins un context polifònic.

Tècnica de la mà esquerra

- Flexibilitat i equilibri dels dits i articulacions de la mà esquerra.
- Manteniment d'una estructura sòlida de la mà esquerra tan en posicions baixes com agudes.
- Perfeccionament i correcció constant de l'afinació.
- Adaptació de l'afinació individual a la pràctica amb altres instruments com és el treball amb el pianista acompanyant i amb la interpretació a duo amb altres companys.
- Criteri per l'elecció de digitacions pràctiques que afavorisquen l'expressivitat sonora i no únicament responguen a criteris tècnics.
- Pràctica de canvis de posició amb múltiples variants en la digitació i en l'extensió treballada de l'instrument.
- Iniciació a les escales cromàtiques.
- Escales, arpegis i terceres sobre una corda.
- Escales, arpegis i terceres de dos octaves en posició fixa.
- Escales de tres octaves amb diferents articulacions.
- Desenvolupament de les 3es, 6es i 8es.
- Extensions i reduccions.
- Harmònics naturals i artificials.
- Coneixement de diferents tipus de vibrato.
- Pràctica de trinos, mordents i ornaments segons l'estil a interpretar.
- Desenvolupament dels acords de tres i quatre notes.
- Tècnica d'acords en un context harmònic i polifònic: anticipació dels dits.

- Exercicis de velocitat en 1ª posició en les quatre cordes.
- Exercicis de velocitat amb algun canvi de posició.

Interpretació

- Interpretació d'obres del repertori representatiu de la viola a classe i en públic que presenten un nivell adequat per al curs.
- Interpretació de part del repertori treballat en classe de memòria.
- Interpretació de memòria en públic d'una peça o estudi treballats al llarg del curs.
- Pràctica de lectura a 1ª vista amb fragments d'un nivell similar al dels continguts del curs.

❖ Criteris d'avaluació

- ◆ Ser capaç d'utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació de forma que aquestes s'adaptin a les exigències de l'execució instrumental.
- ◆ Demostrar un domini adequat dels continguts del curs que apareguen en els diferents exercicis, estudis i obres a interpretar.
- ◆ Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.
- ◆ Demostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.
- ◆ Demostrar capacitat per abordar amb una autonomia suficient adaptada al nivell del repertori del curs.
- ◆ Demostrar que és capaç d'aplicar les indicacions i correccions del professor o la professora en el treball de la tècnica i del repertori.
- ◆ Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
- ◆ Ser capaç d'interpretar obres de distintes èpoques i estils segons el nivell del curs.
- ◆ Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

- ◆ Ser capaç d'interpretar en públic un programa adequat al seu nivell i al curs demostrant capacitat comunicativa i capacitat artística.

QUART CURS DE VIOLA

▪ **Objectius**

- Mantenir en la interpretació del repertori un equilibri corporal que afavorisca la flexibilitat dels moviments i el desenvolupament d'una òptima tècnica instrumental.
- Progressar en el desenvolupament d'un sentit d'autoobservació i d'escolta interior per a localitzar per sí mateix qualsevol tensió i crispació muscular i saber solucionar-la de forma autònoma.
- Mostrar flexibilitat i tonicitat en els dits i articulacions de les dues mans.
- Fiançar la recerca d'un so de qualitat, net, ric en harmònics i de fàcil emissió en tot els registre de la viola.
- Aprofundir en el tractament de l'arc en relació a la dinàmica i a la utilització dels diferents colors en el so.
- Adequar correctament el punt de contacte de l'arc sobre la corda, velocitat i pressió per enriquir l'expressivitat del so
- Mantenir un pols estable en la interpretació.
- Demostrar autonomia i criteri per a la correcta elecció de la part de l'arc i el repartiment del mateix.
- Coordinar arc amb mà esquerra en qualsevol passatge a interpretar.
- Perfeccionar i utilitzar adequadament els cops d'arc treballats.
- Demostrar criteri i maduresa per a resoldre qüestions de dinàmica, digitacions i articulacions en e moment de treballar una partitura.
- Perfeccionar i corregir l'afinació en tot el repertori a interpretar.
- Executar escales i exercicis que desenvolupen qualsevol tipus de canvi de posició, així com totes les posicions fixes.

- Interpretar les escales de tres octaves amb diferents articulacions.
- Demostrar agilitat i soltesa en exercicis de mecanisme de la mà esquerra.
- Controlar el vibrato en les diferents possibilitats d'execució treballades
- Executar exercicis per desenvolupar les 3es , 6es i les 8es.
- Executar exercicis iniciar el treball amb les 4es i 5es.
- Perfeccionar la tècnica d'acords de tres i quatre notes.
- Mantenir un so estable i una correcta afinació en els acords i dobles cordes.
- Interpretar en públic part del repertori de memòria.
- Executar a 1ª vista fragments de nivell similar al dels continguts del curs.
- Mostrar bons hàbits d'estudi i que ajuden a optimitzar el temps de treball.

- **Continguts**

Posició corporal: Relació cós-instrument.

- Posició corporal flexible i equilibrada, com a base d'una bona tècnica instrumental.
- Autoobservació per al control de moviments i tonicitat muscular.
- Pràctica de la respiració com a mig per a la relaxació de possibles tensions.

Tècnica de l'arc: Qualitat sonora

- Flexibilitat i equilibri en la tècnica de la mà dreta.
- Control del pes natural del braç per la producció d'un so amb qualitat basat en la relaxació.

- Recerca constant d'un so flexible, net i amb projecció en qualsevol registre de l'instrument.
- Control dels paràmetres que afecten a la qualitat del so: velocitat, pressió i punt de contacte de l'arc sobre cada corda i sobre cada part de l'arc.
- Desenvolupament de les dinàmiques atenent als paràmetres que afecten a la producció del so.
- Control dels contrastos en quan al volumen del so.
- Recerca de diferents tipus de color sonor segons l'estil interpretatiu.
- Criteri propi per utilitzar la zona de l'arc correcta en les diferents articulacions i colps d'arc.
- Utilització de diferents atacs d'arc.
- Pràctica de combinacions d'arcades variades en diferents exercicis tècnics i estudis.
- Coordinació i adaptació de l'arc amb la mà esquerra per a cada passatge a treballar.
- Perfeccionament dels cops d'arc següents: *detachè, martelè, legato, spiccato, saltillo, portato*.
- Treball de la combinació dels cops d'arc bàsics estudiats.
- Iniciació als cops d'arc següents: *collè, balzato*.
- Equilibri i uniformitat del so en els diferents cops d'arc, en les dobles cordes i en els acords.
- Treball de Bariolages.
- Acords de tres i quatre notes amb so simultani i so partit.
- Acords dins un context polifònic.

Tècnica de la mà esquerra

- Flexibilitat i equilibri en el mecanisme de la mà esquerra.
- Manteniment d'una estructura sòlida en la posició de la mà esquerra en totes les posicions.

- Perfeccionament constant de l'afinació mitjançant l'autocorrecció conscient.
- Adaptació de l'afinació individual a la d'altres instruments especialment en el treball amb el pianista acompanyant o en la pràctica de grup.
- Desenvolupament del criteri per a una adequada l'elecció de digitacions atenent al context tècnic i expressiu.
- Pràctica de canvis de posició amb variants en la digitació i en tota l'extensió de l'instrument treballada.
- Treball d'escales cromàtiques.
- Treball d'escales, arpegis i 3^{eres} sobre una corda.
- Treball d'escales en tres octaves amb diferents digitacions i articulacions.
- Desenvolupament de les 3^{eres}, 6es i 8es.
- Pràctica de les 4es i 5es.
- Aplicació d'extensions i reduccions.
- Harmònics naturals i artificials.
- Utilització d'un vibrato regular entre tots els dits.
- Treball dels diferents tipus de vibrato.
- Pràctica de trinos, mordents i ornaments segons l'estil a interpretar.
- Desenvolupament dels acords de tres i quatre notes des del punt de vista de la mà esquerra.
- Tècnica d'acords en un context armònic i polifònic mitjançant l'anticipació en la col.locació dels dits.
- Desenvolupament del mecanisme i velocitat de la mà esquerra en posicions fixes amb alternança de les quatre cordes.
- Exercicis de velocitat amb canvis de posició.

Interpretació

- Interpretació d'obres del repertori de la viola a classe i en públic que presenten un nivell adequat per al curs presentant domini de l'escenari.
- Interpretació de part del repertori treballat en classe de memòria.

- Interpretació de memòria en públic d'una obra treballada amb acompanyament de piano.
- Pràctica de lectura a 1ª vista amb fragments d'un nivell similar al dels continguts del curs.

❖ **Criteris d'avaluació**

- ◆ Ser capaç d'utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació de forma que aquestes s'adaptin a les exigències de l'execució instrumental.
- ◆ Demostrar un domini adequat dels continguts del curs que apareguen en els diferents exercicis, estudis i obres a interpretar.
- ◆ Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.
- ◆ Demostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.
- ◆ Demostrar capacitat per abordar amb una autonomia suficient adaptada al nivell del repertori del curs.
- ◆ Demostrar que és capaç d'aplicar les indicacions i correccions del professor o la professora en el treball de la tècnica i del repertori.
- ◆ Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
- ◆ Ser capaç d'interpretar obres de distintes èpoques i estils segons el nivell del curs.
- ◆ Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
- ◆ Ser capaç d'interpretar en públic un programa adequat al seu nivell i al curs demostrant capacitat comunicativa i capacitat artística.

CINQUÉ CURS DE VIOLA

▪ **Objectius**

- Mantenir una posició corporal flexible i equilibrada que afavorisca el desenvolupament de la tècnica instrumental i una interpretació fluïda.
- Controlar la tonicitat muscular mitjançant la respiració i la relaxació.
- Mostrar ordre, equilibri, flexibilitat i coordinació entre la tècnica d'ambdues mans.
- Mantenir un pols estable en la interpretació.
- Aplicar adequadament els cops d'arc treballats.
- Demostrar autonomia i eficàcia en la resolució de les dificultats tècniques que apareguen en una partitura.
- Perfeccionar l'afinació en tot el repertori que s'interpreta.
- Executar escales i exercicis que desenvolupen qualsevol tipus de canvi de posició, així com totes les posicions fixes.
- Desenvolupar la velocitat de la mà esquerra.
- Perfeccionar la tècnica d'acords de tres i quatre notes.
- Interpretar en públic part del repertori de memòria i amb acompanyament de piano.
- Executar a 1ª vista fragments de nivell similar al dels continguts del curs.
- Mostrar bons hàbits d'estudi i que ajuden a optimitzar el temps de treball.

- **Continguts**

Posició corporal: Relació cós-instrument.

- Posició corporal flexible i equilibrada, com a base d'una bona i eficaç tècnica instrumental.
- Autoobservació en el control de moviments i tonicitat muscular.
- Control de la respiració i relaxació per poder localitzar possibles punts de tensió.

Tècnica de l'arc: Qualitat sonora

- Flexibilitat i equilibri dels dits i articulacions de la mà dreta.
- Control del pes natural del braç per la producció d'un so amb qualitat.

- Recerca constant d'un so flexible, net i amb projecció en qualsevol registre de l'instrument.
- Recerca de diferents tipus de color del so utilitzant variants en elements com la pressió, velocitat i punt de contacte de l'arc sobre les diferents cordes.
- Criteri propi per a d'utilització de cada zona de l'arc per a les diferents articulacions, cops d'arc, acabaments de frase i dinàmiques per a cada interpretació.
- Desenvolupament de l'amplitud de les dinàmiques.
- Utilització de diferents atacs d'arc i articulacions segons l'estil del repertori a interpretar.
- Pràctica de combinacions d'arcades variades, incloent cops d'arc en diferents zones i velocitats.
- Coordinació de l'arc amb la mà esquerra.
- Perfeccionament dels colps d'arc següents: *detachè, martelè, legato, spiccato, saltillo, portato*.
- Control dels colps d'arc següents: *collé i balzato*.
- Treball dels cops d'arc següents: *ricochet i tremolo*.
- Acords de tres i quatre notes.
- Acords amb so simultani, partit i destacant qualsevol de les veus.
- Acords dins un context polifònic.
- Bariolages.

Tècnica de la mà esquerra

- Uniformitat i equilibri dels dits i articulacions de la mà esquerra.
- Ordre en la mà esquerra prestant especial atenció als registres més greus i els més aguts.
- Perfeccionament constant de l'afinació en qualsevol registre però amb especial cura del registre agut.
- Diferenciació entre afinació melòdica i expressiva.

- Adaptació de l'afinació individual a la d'altres instruments especialment en el treball amb el pianista acompanyant o en la pràctica de grup.
- Desenvolupament del criteri per a l'elecció de digitacions tenint en compte aspectes tècnics que influïsquen en les característiques de l'estil i l'autor de l'obra a interpretar.
- Pràctica de canvis de posició amb múltiples variants en la digitació i en tota l'extensió de l'instrument.
- Canvis de posició amb dobles cordes i acords.
- Escales cromàtiques.
- Escales, arpegis i terceres sobre una corda.
- Escales de tres octaves.
- Fiançament de les 3^{eres}, 6es i 8es.
- Desenvolupament de les 4es i 5es.
- Treball de les 7es.
- Extensions i reduccions.
- Armònics naturals i artificials.
- Vibrato estable, regular, continu i que s'adapte a l'estil interpretatiu de l'obra.
- Pràctica d'ornaments i correcta execució segons l'estil a interpretar.
- Desenvolupament dels acords de tres i quatre notes.
- Tècnica d'acords en un context harmònic i polifònic.
- Exercicis de velocitat en posicions fixes i en les quatre cordes.
- Exercicis de velocitat amb canvis de posició.

Interpretació

- Interpretació d'obres del repertori de la viola a classe i en públic que presenten un nivell adequat per al curs presentant un domini d'aspectes tècnics i interpretatius en l'escenari.
- Interpretació de part del repertori treballat en classe de memòria.
- Interpretació de memòria en públic d'una obra treballada amb acompanyament de piano.

→ Pràctica de lectura a 1ª vista amb fragments d'un nivell similar al dels continguts del curs.

❖ **Criteris d'avaluació**

- ◆ Ser capaç d'utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació de forma que aquestes s'adaptin a les exigències de l'execució instrumental.
- ◆ Demostrar un domini adequat dels continguts del curs que apareguen en els diferents exercicis, estudis i obres a interpretar.
- ◆ Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.
- ◆ Demostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.
- ◆ Demostrar capacitat per abordar amb una autonomia suficient adaptada al nivell del repertori del curs.
- ◆ Demostrar que és capaç d'aplicar les indicacions i correccions del professor o la professora en el treball de la tècnica i del repertori.
- ◆ Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
- ◆ Ser capaç d'interpretar obres de distintes èpoques i estils segons el nivell del curs.
- ◆ Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
- ◆ Ser capaç d'interpretar en públic un programa adequat al seu nivell i al curs demostrant capacitat comunicativa i capacitat artística.

**SISÉ CURS
DE VIOLA**

▪ **Objectius**

- Mantenir una posició corporal flexible i equilibrada que afavorisca el desenvolupament de la tècnica instrumental i una interpretació fluïda.
- Controlar la tonicitat muscular mitjançant la respiració i la relaxació.
- Dominar els recursos expressius de l'arc: contrastos en el so, diferents timbres i colors.
- Produir un so expressiu i de qualitat en tot el repertori que s'interprete.
- Mantenir un pols estable en la interpretació.
- Mostrar ordre, equilibri, flexibilitat i coordinació entre la tècnica d'ambdues mans.
- Dominar i aplicar adequadament els cops d'arc bàsics a la corda i de fora de la corda treballats al llarg dels cursos anteriors.
- Demostrar autonomia i eficàcia en la resolució de les dificultats tècniques que apareguen en una partitura.
- Mantenir una afinació perfecta en tot el repertori que s'interprete.
- Perfeccionar la coordinació necessària entre ambdues mans per aconseguir una gran velocitat en el mecanisme.
- Perfeccionar la tècnica d'acords de tres i quatre notes.
- Interpretar en públic part del repertori de memòria i amb acompanyament de piano.
- Executar a 1ª vista fragments de nivell similar al dels continguts del curs.
- Mostrar hàbits d'estudi que ens ajuden a optimitzar al màxim el temps de treball.

- **Continguts**

Posició corporal: Relació cós-instrument.

- Posició corporal flexible i equilibrada com a base de la tècnica instrumental.
- Control de moviments i tonicitat muscular.
- Control de la respiració i relaxació per localitzar i corregir possibles punts de tensió.

Tècnica de l'arc: Qualitat sonora

- Flexibilitat i equilibri dels dits i articulacions de la mà dreta.
- Producció d'un so de qualitat, net, ric en harmònics, i de fàcil emissió en tot el registre de la viola.
- Control del pes natural del braç per la producció d'un so amb qualitat.
- Recerca constant d'un so flexible, net i amb projecció en qualsevol registre de l'instrument.
- Recerca de diferents tipus de color del so utilitzant variants en elements com la pressió, velocitat i punt de contacte de l'arc sobre les diferents cordes.
- Criteri propi per fer un bon ús de cada zona de l'arc per a les diferents articulacions, cops d'arc, acabaments de frase i dinàmiques per a cada interpretació.
- Desenvolupament de l'amplitud de les dinàmiques i utilització d'aquestes segons l'estil.
- Utilització de diferents atacs d'arc i articulacions segons l'estil del repertori a interpretar.
- Control de la velocitat, pressió i punt de contacte de l'arc sobre cadascuna de les cordes.
- Coordinació de l'arc amb la mà esquerra.
- Perfeccionament dels colps d'arc següents: *detachè, martelè, legato, spiccato, saltillo, portato, collè, balzato, ricochet i tremolo*.
- Acords de tres i quatre notes.
- Acords amb so simultani, partit i destacant qualsevol de les veus dins d'un context polifònic.
- Bariolages.

Tècnica de la mà esquerra

- Uniformitat i equilibri dels dits i articulacions de la mà esquerra.
- Afinació perfecta en qualsevol registre de l'instrument.
- Diferenciació entre afinació melòdica i expressiva.

- Adaptació de l'afinació individual a la d'altres instruments especialment en el treball amb el pianista acompanyant o en la pràctica de grup.
- Criteri adequat per a l'elecció de digitacions tenint en compte aspectes tècnics, l'estil i l'autor de l'obra a interpretar.
- Canvis de posició amb múltiples variants en la digitació i en tota l'extensió de l'instrument.
- Canvis de posició amb dobles cordes i acords.
- Escales cromàtiques.
- Escales, arpegis i terceres sobre una corda.
- Escales i arpegis en tres octaves.
- Perfeccionament de les dobles cordes en estudis melòdics.
- Fiançament de les 3^{eres}, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es.
- Extensions i reduccions.
- Armònics naturals i artificials.
- Control i aplicació d'una vibrato i que s'adapte a l'estil del repertori.
- Pràctica d'ornaments i correcta execució segons l'estil a interpretar.
- Perfeccionament dels acords de tres i quatre notes.
- Tècnica d'acords en un context armònic i polifònic.
- Exercicis de velocitat en posicions fixes i en les quatre cordes.
- Exercicis de velocitat amb canvis de posició.

Interpretació

- Interpretació d'obres del repertori de la viola a classe i en públic que presenten un nivell adequat per al curs demostrant domini d'aspectes tècnics i interpretatius damunt de l'escenari.
- Interpretació de memòria en públic d'una obra treballada amb acompanyament de piano.
- Pràctica de lectura a 1ª vista amb fragments d'un nivell similar al dels continguts del curs.

❖ **Criteris d'avaluació**

- ◆ Ser capaç d'utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació de forma que aquestes s'adaptin a les exigències de l'execució instrumental.
- ◆ Demostrar un domini adequat dels continguts del curs que apareguen en els diferents exercicis, estudis i obres a interpretar.
- ◆ Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.
- ◆ Demostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.
- ◆ Demostrar capacitat per abordar amb una autonomia suficient adaptada al nivell del repertori del curs.
- ◆ Demostrar que és capaç d'aplicar les indicacions i correccions del professor o la professora en el treball de la tècnica i del repertori.
- ◆ Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
- ◆ Ser capaç d'interpretar obres de distintes èpoques i estils segons el nivell del curs.
- ◆ Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
- ◆ Ser capaç d'interpretar en públic un programa adequat al seu nivell i al curs demostrant capacitat comunicativa i capacitat artística.

8. MATERIALS I RECURSOS DIDÀCTICS. Llistat orientatiu de la bibliografia i material imprès. Obres i mètodes utilitzats.

El llistat orientatiu de la bibliografia i material imprès, així com les obres i els mètodes utilitzats durant tota l'etapa dels ensenyaments professionals estarà dividida en el següent programa d'estudis que s'utilitzarà com a guia orientativa i s'adaptarà a les necessitats i/o particularitats de cada alumne/a:

PRIMER CURS DE VIOLA

Tècnica i estudis

<i>Escola de la tècnica op.1 Part 1</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 2 part 1</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 2 part 3</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op.8</i>	SEVCICK
<i>Tècnica de la viola</i>	P. CENTURIONI
<i>Sistema d'escales</i>	C. FLESCH
<i>60 Estudis op.45</i>	WOHLFAHRT
<i>36 Estudis op. 20</i>	KAYSER
<i>42 Estudis</i>	KREUTZER
<i>25 Estudis</i>	BRUNI
<i>Estudis</i>	BLUMENSTENGEL
<i>Estudis op. 115</i>	H. SITT
<i>Estudis doble corda</i>	HOFFMAN
<i>Estudis doble corda</i>	J. TROTT

OBRES

<i>Cinco antiguas canciones</i>	M. MARAIS
<i>Elegia op. 44</i>	GLAZUNOV
<i>Suits per a viola sola</i>	BACH
<i>Fantasies</i>	TELEMANN
<i>Concert en Sol M</i>	TELEMANN
<i>Concert per a quatre violes</i>	TELEMANN
<i>Concert en Do M</i>	SEITZ
<i>Concert en Do M</i>	J. SCHUBERT
<i>Concert</i>	VANHAL
<i>Sonata en sol m</i>	MARCELLO
<i>Sonata en Do M</i>	MARCELLO
<i>Sonata en sol m</i>	ECCLES
<i>Sonata en si b M</i>	CORRETTE

<i>Album Leaves</i>	H. SITT
<i>Nocturnos</i>	KALLIWODA
<i>Rondo</i>	BEETHOVEN
<i>Duos</i>	CORRETTE

SEGON CURS DE VIOLA

Tècnica i estudis

<i>Escola de la tècnica op.1 Part 1</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 2 part 1</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 2 part 3</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op.8</i>	SEVCICK
<i>Tècnica de la viola</i>	P. CENTURIONI
<i>Sistema d'escales</i>	C. FLESCH
<i>60 Estudis op.45</i>	WOHLFAHRT
<i>36 Estudis op. 20</i>	KAYSER
<i>42 Estudis</i>	KREUTZER
<i>25 Estudis</i>	BRUNI
<i>Estudis</i>	BLUMENSTENGEL
<i>Estudis op. 115</i>	H. SITT
<i>Estudis doble corda</i>	HOFFMAN
<i>Estudis doble corda</i>	J. TROTT

OBRES

<i>Cinco antiguas canciones</i>	M. MARAIS
<i>Elegia op. 44</i>	GLAZUNOV
<i>Suits per a viola sola</i>	BACH
<i>Fantasies</i>	TELEMANN
<i>Concert en Sol M</i>	TELEMANN
<i>Concert per a quatre violes</i>	TELEMANN
<i>Concert en Do M</i>	SEITZ
<i>Concert en Do M</i>	J. SCHUBERT

<i>Concert</i>	VANHAL
<i>Sonata en sol m</i>	MARCELLO
<i>Sonata en Do M</i>	MARCELLO
<i>Sonata en sol m</i>	ECCLES
<i>Sonata en si b M</i>	CORRETTE
<i>Album Leaves</i>	H. SITT
<i>Nocturnos</i>	KALLIWODA
<i>Rondo</i>	BEETHOVEN
<i>Duos</i>	CORRETTE

TERCER CURS DE VIOLA

Tècnica i estudis

<i>Escola de la tècnica op.1 Part 1</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 2 part 1</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 2 part 3</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 3</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 8</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 9</i>	SEVCICK
<i>Tècnica de la viola</i>	P. CENTURIONI
<i>Sistema d'escalles</i>	C. FLESCH
<i>Escola del mecanisme</i>	DANCLA
<i>Escola del mecanisme</i>	SCHRADIECK
<i>Exercicis de doble corda</i>	F. COCCHIA
<i>Estudis de la doble corda op. 32</i>	H. SITT
<i>60 Estudis op.45</i>	WOHLFAHRT
<i>36 Estudis op. 20</i>	KAYSER
<i>42 Estudis</i>	KREUTZER
<i>25 Estudis</i>	BRUNI
<i>Estudis</i>	BLUMENSTENGEL
<i>Estudis op. 115</i>	H. SITT
<i>Estudis doble corda</i>	HOFFMAN
<i>Estudis doble corda</i>	J. TROTT

OBRES

<i>Cinco antiguas canciones</i>	M. MARAIS
<i>Suits per a viola sola</i>	BACH
<i>Fantasies</i>	TELEMANN
<i>Concert en Do M</i>	J. SCHUBERT
<i>Concert</i>	VANHAL
<i>Concert en Fa M</i>	DITTERSDORF
<i>Concert en do m</i>	J. CHR. BACH
<i>Sonata en do m</i>	BOCCHERINI
<i>Sonata en Si b M</i>	DITTERSDORF
<i>Sonata en sol m</i>	ECCLES
<i>Tres sonates per a viola da gamba</i>	BACH
<i>Meditació</i>	HINDEMITH
<i>Nocturnes</i>	KALLIWODA

QUART CURS DE VIOLA

Tècnica i estudis

<i>Escola de la tècnica op.1 Part 1</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 2 part 1</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 2 part 3</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 3</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 8</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 9</i>	SEVCICK
<i>Tècnica de la viola</i>	P. CENTURIONI
<i>Sistema d'escales</i>	C. FLESCHE
<i>Escola del mecanisme</i>	DANCLA
<i>Escola del mecanisme</i>	SCHRADIECK
<i>Exercicis de doble corda</i>	F. COCCHIA
<i>Estudis de la doble corda op. 32</i>	H. SITT
<i>Estudis doble corda</i>	J. TROTT

60 Estudis op.45.....	WOHLFAHRT
36 Estudis op. 20.....	KAYSER
42 Estudis.....	KREUTZER
25 Estudis.....	BRUNI
Estudis.....	BLUMENSTENGEL
Estudis op. 115.....	H. SITT
Estudis doble corda.....	HOFFMAN

OBRES

Cinco antigues cançons.....	M. MARAIS
Suits per a viola sola.....	BACH
Fantasies.....	TELEMANN
Concert en Do M	J. SCHUBERT
Concert.....	VANHAL
Concert en Fa M.....	DITTERSDORF
Concert en do m.....	J.CHR. BACH
Sonata en do m.....	BOCCHERINI
Sonata en Si b M.....	STAMITZ
Sonata en Si b M.....	DITTERSDORF
Sonata en sol m.....	ECCLES
Tres sonates per a viola da gamba.....	BACH
Meditació.....	HINDEMITH
Trauermusik.....	HINDEMITH
Fantasia.....	HUMMEL
Allegro concertante.....	STAMITZ
Nocturnes.....	KALLIWODA

CINQUÉ CURS DE VIOLA

Tècnica i estudis

Escola de la tècnica op. 2 part 3.....	SEVCICK
Escola de la tècnica op. 3.....	SEVCICK

<i>Escola de la tècnica op. 8</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 9</i>	SEVCICK
<i>Tècnica de la viola</i>	P. CENTURIONI
<i>Sistema d'escalles</i>	C. FLESCH
<i>Escola del mecanisme</i>	DANCLA
<i>Escola del mecanisme</i>	SCHRADIECK
<i>Exercicis de doble corda</i>	F. COCCHIA
<i>Estudis de la doble corda op. 32</i>	H. SITT
<i>60 Estudis op.4 5</i>	WOHLFAHRT
<i>36 Estudis op. 20</i>	KAYSER
<i>42 Estudis</i>	KREUTZER
<i>25 Estudis</i>	BRUNI
<i>Estudis especials op. 36</i>	MAZAS
<i>Estudis</i>	BLUMENSTENGEL
<i>41 Capritxos op. 22</i>	CAMPAGNOLI
<i>Estudis</i>	HOFFMEISTER

OBRES

<i>Suites per a viola sola</i>	BACH
<i>Fantasies</i>	TELEMANN
<i>Suite nº1</i>	M. REGER
<i>Concert en Si b M</i>	HOFFMEISTER
<i>Concert en Re M</i>	HOFFMEISTER
<i>Concert de Bramdenburgo nº 6</i>	BACH
<i>Sonata en Si b M</i>	STAMITZ
<i>Sonata en do m</i>	MENDELSON
<i>Sonata en Si b M</i>	DITTERSDORF
<i>Sonata en re m</i>	GLINKA
<i>Tres sonates per a viola da gamba</i>	BACH
<i>Meditació</i>	HINDEMITH
<i>Trauermusik</i>	HINDEMITH
<i>Fantasia</i>	HUMMEL

Adagio i Allegro.....R. SCHUMANN

SISÉ CURS DE VIOLA

Tècnica i estudis

<i>Escola de la tècnica op. 2 part 3</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 3</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 8</i>	SEVCICK
<i>Escola de la tècnica op. 9</i>	SEVCICK
<i>Tècnica de la viola</i>	P. CENTURIONI
<i>Sistema d'escales</i>	C. FLESCH
<i>Escola del mecanisme</i>	DANCLA
<i>Escola del mecanisme</i>	SCHRADIECK
<i>Exercicis de doble corda</i>	F. COCCHIA
<i>Estudis de la doble corda op. 32</i>	H. SITT
<i>60 Estudis op.4 5</i>	WOHLFAHRT
<i>36 Estudis op. 20</i>	KAYSER
<i>42 Estudis</i>	KREUTZER
<i>25 Estudis</i>	BRUNI
<i>Estudis especials op. 36</i>	MAZAS
<i>Estudis</i>	BLUMENSTENGEL
<i>41 Capritxos op. 22</i>	CAMPAGNOLI
<i>Estudis</i>	HOFFMEISTER

OBRES

<i>Suites per a viola sola</i>	BACH
<i>Fantasies</i>	TELEMANN
<i>Suite nº1</i>	M. REGER
<i>Concert en Si b M</i>	HOFFMEISTER
<i>Concert en Re M</i>	HOFFMEISTER
<i>Concert en Re M</i>	STAMITZ
<i>Concert de Bramdenburgo nº 6</i>	BACH
<i>Sonata en Si b M</i>	STAMITZ

<i>Sonata en do m</i>	MENDELSON
<i>Sonata en Si b M</i>	DITTERSDORF
<i>Sonata en re m</i>	GLINKA
<i>Sonata "Arpeggione"</i>	SCHUBERT
<i>Tres sonates per a viola da gamba</i>	BACH
<i>Meditació</i>	HINDEMITH
<i>Trauermusik</i>	HINDEMITH
<i>Fantasia</i>	HUMMEL
<i>Adagio i Allegro</i>	R. SCHUMANN
<i>Peça de concert</i>	ENESCO
<i>Suite Hebraica</i>	BLOCH

9. L'AVUACIÓ

Si buscarem una definició que s'adaptara al que en si significa l'avaluació, podríem afirmar que es tracta d'una tècnica educativa a través de què es pretén determinar el grau en què s'aconsegueixen els objectius proposats i com i de quina manera es produeixen els canvis desitjats. L'avaluació planteja a més la necessitat o no de modificar el procés a què s'aplica i l'eficàcia de la planificació.

És per això que l'avaluació resulta de summa importància ja que és un instrument al servici del procés d'ensenyança-aprenentatge.

Si atenem a les característiques que ha de tindre l'avaluació direm que:

- ✓ L'avaluació serà **contínua** i inseparable del procés educatiu.
- ✓ Anirà **referida al conjunt de capacitats expressades en els objectius** generals del grau i els criteris d'avaluació de les diferents assignatures.
- ✓ Serà una avaluació **integradora**, encara que diferenciada segons les distintes assignatures del currículum.

- ✓ Serà **formativa, reguladora, orientadora** i auto correctora del procés educatiu.

El procés d'avaluació és continu, lligat íntimament al procés d'ensenyament-aprenentatge. Les dades obtingudes d'aquest procés han de permetre conèixer el grau de desenvolupament aconseguit pels alumnes en relació amb els objectius i continguts que li permeten prosseguir amb seguretat el seu procés d'aprenentatge en els cicles o graus posteriors. L'avaluació contínua exigeix avaluar el punt de partida de cada alumne.

L'avaluació inicial és la que ha de fer-se al començament de cada moment d'aprenentatge, bé al començament de les ensenyances, al començament d'un curs o cicle, d'una unitat didàctica o d'un contingut que s'aborda per primera vegada.

Durant l'activitat educativa ha de mantindre's el seguiment de l'alumne en l'activitat escolar. Aquest seguiment ho configura **l'avaluació formativa**, que suposa la detecció de necessitats i la reconducció del procés en el moment oportú.

Finalment ha de realitzar-se una **avaluació sumativa** que permeti estimar el moment d'aprenentatge i el grau de consolidació de capacitats i continguts que cada alumne ha aconseguit en moments determinats de pas de curs, cicle o grau.

Parlem d'altres sistemes d'avaluació com serien **l'autoavaluació** com la capacitat d'avaluar-se a sí mateix baix les directrius del professor i la **coavaluació** (l'avaluació dels companys baix directrius dels companys).

La funció principal de l'avaluació és obtindre la informació que permeti adequar el procés d'ensenyança al progrés dels alumnes. Una avaluació contínua suposarà la presa de decisions pertinents per a adaptar el desenvolupament d'una programació establida a les necessitats individuals dels alumnes.

10. CRITERIS, PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.

Els criteris que es tindran en compte seran els següents:

- a) Progrés, evolució i compliment del treball amb els materials i recursos proposats en la programació: **60%** del total de la qualificació.
- b) Actitud personal, comportament i seguiment de l'estudi personalitzat de l'alumne: **20%** del total de la qualificació.
- c) Participació en audicions o activitats extraescolars i complementàries: **20%** del total de la qualificació.

Quan l'apartat c) no es duga a terme, la qualificació final s'obtindrà respecte dels percentatges: a) 80% i b) 20%.

- En l'apartat **a)** es qualifiquen els següents aspectes:
 - Realització dels continguts programats.
 - Aspectes tècnics.
 - Qualitat de la interpretació.
- En l'apartat **c)** es qualifiquen els següents aspectes:
 - Qualitat de la interpretació.
 - Control i actitud escènica

Pel que respecta a **l'avaluació contínua**, l'alumnat matriculat en el Centre Professional de la Societat Musical d'Alzira té l'obligació d'assistir a les classes (art. 41 del *Decret 195/2022* del Consell d'igualtat i convivència del sistema educatiu valencià).

Tanmateix, atenent a la *Resolució del 29 de juliol de 2025*, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels conservatoris i centres autoritzats d'ensenyaments artístics elementals i professionals de Música i Dansa de la Comunitat Valenciana per al **curs 25-26**, l'alumnat perdrà el dret a l'avaluació contínua

si acumula més de **5 faltes sense justificar** en matèries d'una sessió setmanal com son les classes de l'especialitat de viola.

Així, superat aquest límit, l'alumnat perdrà el dret a l'avaluació contínua, encara que sí tindrà dret a la realització d'un examen de l'assignatura a final de curs que englobe tots els continguts, tant en convocatòria ordinària com en extraordinària.

11. INSTRUMENTS D' AVALUACIÓ

Els instruments d'avaluació són els registres o documents que s'utilitzen per a dur a terme els criteris d'avaluació.

➤ Diari de classe

El diari de classe és un document en el qual els professors anotaran les dades referides al funcionament dels alumnes que siguin rellevants per al seguiment i avaluació del procés d'aprenentatge. Donada la idiosincràsia de la societat actual, seria interessant la utilització de registres digitals en plataformes o aplicacions virtuals per controlar l'assistència i poder comunicar amb major fluïdesa amb les famílies.

➤ Registre d'avaluació continuada

El registre d'avaluació contínua (*REC) és un altre dels documents necessaris per a controlar el sistema d'avaluació contínua. Per tant, tenint en compte l'Article 5 de l'Ordre de 12 de desembre de 2008 el registre d'avaluació contínua és el document destinat a reflectir dades del procés d'aprenentatge de l'alumne en totes les assignatures, referits a cadascuna de les avaluacions, amb la finalitat que l'equip docent pugui valorar la seua evolució al llarg del curs. Aquest document assegura la coordinació i continuïtat del procés d'aprenentatge.

➤ **Audicions quadrimestrals**

Les audicions al final de cada trimestre són el resultat del treball realitzat per l'alumne durant un període lectiu determinat. En elles, s'observa si l'estudiant ha dut a terme una bona faena setmanal, o no, servint al professor per a avaluar aspectes tècnics de la interpretació. En aquestes audicions, el professor i l'alumne obtindran una informació molt clara per a corregir possibles aspectes a tindre en compte.

➤ **Audició final**

La interpretació d'una o diverses obres davant el públic és un signe evident de l'estudi desenvolupat al llarg de tot el curs. En aquest moment, el professor pot avaluar si l'alumne ha aconseguit els objectius terminals d'un curs determinat.

➤ **Rúbrica**

Vinculada a una actuació puntual com una audició, la finalització d'una unitat didàctica, la realització d'una prova, control o examen. Es un instrument objectiu i efectiu per poder exercir una avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge de l'alumne.

12. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Mesures d'atenció a la diversitat

Aquells alumnes amb discapacitats que superen les proves específiques i s'hagen matriculat, seran objecte d'un adequat seguiment per l'equip docent. En el cas que el Centre escolaritze alumnes amb discapacitat, s'haurà de disposar dels recursos necessaris, humans i materials, per a atendre el procés d'ensenyament/aprenentatge.

Per als alumnes que ho precisen el professor dissenyarà, basant-se en el programa d'estudis, una adaptació curricular amb els continguts mínims exigibles per a superar el curs.

- **Activitats de reforç:** es destinaran a aquells alumnes que presenten necessitats educatives especials, prestant especial atenció a deficiències de caràcter tècnic o interpretatiu i el seu rendiment estiga per davall del mínim exigible en el seu curs. Aquestes activitats tindran la finalitat d'estimular, motivar i reforçar els continguts tècnics i musicals que l'alumne no puga adquirir amb normalitat. La competència per al desenvolupament i l'aplicació de les activitats de reforç serà competència del professor tutor que tindrà en compte les necessitats específiques de cada alumne.
- **Activitats d'ampliació:** es destinaran a aquells alumnes el rendiment dels quals estiga per damunt dels objectius marcats per al seu curs i que presenten un nivell d'exigència personal alt, sent el seu ritme d'aprenentatge superior a la mitjana. Els continguts d'aquestes activitats seran competència del professor tutor i aniran destinats al perfeccionament dels coneixements tècnics i interpretatius de l'alumne.

13. ÚS DE LES TIC A L'AULA

Mesures per a la difusió de les bones pràctiques en l'ús de les TIC.

Entenem per bones pràctiques educatives amb TIC la resposta que donem davant situacions d'aprenentatge posant a la nostra disposició eines tecnològiques per a l'acompliment d'un treball cooperatiu; creant, d'aquesta manera, entorns col·laboratius d'aprenentatge.

L'ús de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) ocupa en l'actualitat una posició central en la vida quotidiana dels adolescents. Per a ells, aquestes tecnologies són el seu senyal d'identitat. D'aquí ve que un dels reptes més importants dels professionals de l'educació siga, sense cap dubte, l'estudi de la relació que els menors estableixen amb les TIC i l'impacte que tenen sobre el seu aprenentatge i sobre les seues relacions socials.

La interactivitat que proporcionen les TIC és un dels pilars fonamentals dels canvis socials que s'estan produint. Els joves (menors) utilitzen les TIC com a eines de socialització, diversió, treball, en definitiva, d'interacció amb el seu entorn social i educatiu.

L'ús de les TIC a l'aula té les seues llums i ombres i convé tindre en compte una sèrie de consideracions.

Plantejaments didàctics respecte a l'ús de les TIC a l'aula.

Respecte a l'ús didàctic de les TIC a les aules cal posar l'accent que:

- 1.** L'important és sempre l'enfocament educatiu i no el tecnològic. És a dir, el professorat ha de tindre clar quin objectiu educatiu pretén aconseguir, què ha d'aprendre l'alumnat i de quina forma l'ús de les TIC pot facilitar aquest aprenentatge.
- 2.** Les TIC no obraran 'miracles' en el procés d'aprenentatge de l'alumnat. Poden incrementar la motivació pel nou de la metodologia didàctica utilitzada, però al final, el treball i esforç de l'alumnat ha de ser present.
- 3.** Les TIC han d'afavorir la metodologia del 'saber fer' com a fonament del procés d'aprenentatge i avaluació de coneixements. El docent planteja un aprenentatge actiu en el qual l'alumnat adquireix coneixements a partir d'experiències diverses de manera individual o col·laborativa.
- 4.** La utilització de les TIC a l'aula s'ha de plantejar com a recurs de suport en el procés d'adquisició de la 'competència digital' per part de l'alumnat.

5. Les TIC no substitueixen al docent a l'aula. La figura del docent és bàsica per a la consecució dels objectius didàctics planificats en la seua programació d'aula. El docent estableix les condicions de partida, estableix objectius finals, guia i orienta.

6. Les TIC afavoreixen tant el treball individual de l'alumnat com el treball col·laboratiu, i tant de manera presencial a l'aula, com a distància des d'entorns virtuals d'ensenyament.

7. Els materials utilitzats a l'aula han d'estar adaptats a la utilització de les eines TIC. Deuen a més facilitar la seua interacció amb l'alumnat, la col·laboració a l'aula i incloure aspectes relacionats amb la indagació i exploració. I, finalment, han de ser flexibles i adaptables a l'alumnat en situacions d'aprenentatge diferents.

8. Respecte als materials, també cal diferenciar si van dirigits a l'aprenentatge presencial o a distància. L'estructura i elaboració serà diferent. En el cas de l'ensenyament presencial l'alumnat té al docent a l'aula com a referència immediata per a qualsevol dubte o qüestió. En l'ensenyament a distància, el rol del professorat és diferent. Guia a l'alumnat i interactua amb ell, però de forma diferida, per la qual cosa els materials hauran de ser totalment autosuficients i dirigits.

9. Les activitats TIC han d'estar estructurades i planificades dins del termini i en la forma escaient per a la seua realització a l'aula. És important que no càpiga la improvisació, ja que es transmet una imatge d'utilització de les TIC per elles mateixes, sense objectius didàctics concrets.

10. La utilització de les TIC ha d'estar reflectida en la pròpia programació d'aula de cada matèria. Planificat el seu ús en activitats concretes i amb els objectius didàctics descrits.

14. CONVIVÈNCIA ESCOLAR

Concreció dels acords i continguts per a promoure la convivència escolar adoptats en el pla de convivència.

Un dels requisits per a un procés educatiu de qualitat, és fomentar una convivència adequada en els centres docents, afavorint la llibertat personal, la responsabilitat, la ciutadania democràtica, la solidaritat, la tolerància, la igualtat, la justícia i que ajuden a superar qualsevol tipus de discriminació. Convivència i aprenentatge són dos aspectes que estan estretament relacionats entre si. Un clima de convivència escolar adequat afavoreix la millora del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per tant, l'educació per a la convivència serà part integrant de la funció docent i es desenvoluparà en totes les àrees i matèries del currículum.

És responsabilitat de tots els membres de la comunitat educativa afavorir la convivència en el centre i fomentar un clima escolar adequat. L'educació no ha de ser sol en coneixements, sinó en valors que fomenten la millora permanent de la convivència escolar, garantint el compliment dels drets i deures de tots els membres de la comunitat educativa.

La Societat Musical d'Alzira disposa de *Pla d'Igualtat i Convivència*. Aquest document serà públic, aprovat pel Claustre i pel Consell Escolar, així com la Junta Directiva. Les actuacions que puguin derivar-se de qualsevol conflicte o situació que comprometa la convivència al centre, serà resolta d'acord amb les mesures de eixe Pla.